

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 262 КП
Дата 25.04.24г.

Врачован К.Г. № 18/2024г.
Инициален съд
съдия Франца
Димитров
25.04.2024г.

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

ОТ

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ В 49-ТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

За установяване на противоконституционност на Решение на Народното събрание от 17 април 2024 г. за предсрочно прекратяване на мандата на управителя на Националната здравноосигурителна каса (обнародвано в ДВ, бр. 35/2024 г.)

Правно основание: чл. 149, ал. 1, т. 2, предложение второ във връзка с чл. 150, ал. 1 от Конституцията на Република България

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С решение от 17 април 2024 г., обнародвано в ДВ, бр. 35/2024 г. 49-то Народно събрание предсрочно прекрати мандата г-н Станимир Боянов Михайлов като управител на Националната здравноосигурителна каса (Решението на НС). Като правни основания на решението са посочени чл. 84, т. 8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 19, ал. 4, т. 5 от Закона за здравето осигуряване.

Поддържаме становището, че приетото Решение на НС е противоконституционно поради противоречие с принципа на правовата държава (чл. 4, ал. 1 КРБ) и на разделение на властите (чл.8 от КРБ), поради съществено засягане на принципа за свобода на волята относно упражняване на мандата и разпоредбите на действащото законодателство, а именно – основанията за предсрочно прекратяване на мандата на управителя на НЗОК по смисъла на чл.19, ал.4 от Закон за здравното осигуряване, което засяга независимостта на НЗОК. НЗОК е субект на публичното право и специфичен орган на изпълнителната власт, който по силата на Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) е натоварен да осъществява дейността по задължителното здравно осигуряване чрез управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за закупуване на здравни дейности (чл.2, ал.1 от ЗЗО). Основен принцип на здравноосигурителната система по смисъла на чл.52, ал.2 от КРБ и чл.5, т.7 от ЗЗО е самоуправлението на НЗОК. В този смисъл в структурата на основния орган на управление на НЗОК Надзорният съвет мнозинство имат представители на организациите на работодателите, работниците и служителите и пациентите (чл.6, ал.3, т.1 във връзка с чл.13, ал.1 от ЗЗО). Управителят на НЗОК е основен орган на управление на НЗОК (чл.6, ал.2, т.2 във връзка с чл.19, ал.7 от ЗЗО), като Народното събрание има строго ограничени от закона правомощия по намеса в неговата дейност чрез избора, съответно освобождаването му с решения на НС (чл.19, ал.1 и ал.4 от ЗЗО). Народното събрание като орган на законодателната власт е ограничено при вземане на решения на предсрочно прекратяване на мандата на управителя на НЗОК с наличието на законно основание по чл.19, ал.4 от ЗЗО. Мандатността е механизъм на правовата държава за организиране на държавния живот. В случая с постановяване на Решението Народното събрание при оттеглена оставка от страна на управителя на НЗОК е нарушило принципа на правовата държава, на законността (чл.4, ал.1 от КРБ) и на разделение на властите (чл.8 от КРБ).

Искането за отмяна на Решението на НС е допустимо (т. I по-долу) и основателно (т. II по-долу) по подробно развитите съображения. Молим да упражните правомощията си по чл. 149, ал. 1, т. 2 КРБ и да постановите решение, с което да обявите Решение на Народното събрание за предсрочно прекратяване на мандата на управителя на НЗОК, прието от 49-ото Народно събрание на 17 април 2024 г. и обнародвано в ДВ бр. 35/2024 г. в неговата цялост за противоречащо на чл. 4 КРБ и на чл. 8 КРБ.

I. Допустимост на искането

Искането е за обявяване на противоконституционност на Решение на НС, което е обнародвано в ДВ, бр. 35/2024 г.

Предпоставки за допускане разглеждането на искането за обявяване на противоконституционност на оспореното решение са: **1.** отправяне на искането от легитимен субект по смисъла на чл. 150, ал. 1 КРБ; **2.** искането да е насочено към

упражняването на правомощие на Конституционния съд в кръга на предвидените такива по чл. 149, ал. 1 КРБ; **3.** Липса на решение на Конституционния съд относно оспорваното решение – пречка за разглеждане на искането за обявяване на противоконституционност по чл. 21, ал. 6 от Закона за конституционния съд (ЗКС).

Доколкото посочените по-горе предпоставки са налице, молим да приемете настоящото искане за допустимо и допуснете за разглеждане по същество на искането за обявяване на противоконституционност на оспореното Решение на НС. Съображенията ни за допустимостта са следните:

Съдът е сезиран от легитимен субект на инициатива по смисъла на чл. 150, ал. 1 КРБ – повече от една пета от народните представители в Народното събрание.

Предмет на искането е установяване на противоконституционност на решение на Народното събрание, което е правомощие на Конституционния съд съгласно чл. 149, ал. 1, т. 2 КРБ.

Конституционният съд не се е произнасял с решение или с определение за недопустимост по предходно искане със същия предмет, поради което не е налице отрицателната процесуална предпоставка за неговата допустимост по реда на чл. 21, ал. 6 ЗКС.

Искането е съобразено с изискуемите от чл. 17, ал. 1 и 2 ЗКС и чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС) форма и реквизити и е внесено след обнародването на оспорения акт при спазване на чл. 17, ал. 2 ЗКС.

II. Основателност на искането

Представяме информация относно фактичкото развитие на производството (т. 1 по-долу), както и съображения от правна страна досежно противоречие с принципа на правовата държава (т. 2 по-долу) и противоречие със статута на НЗОК и на разделението на властите (т.3 по - долу).

1. От фактичкската страна

На 17 април 2024 г. след откриване на пленарното заседание председателят на 49-то Народно събрание предлага на основание чл.48, ал.5 от ПОДНС за включване на нова извънредна точка в дневния ред на Народното събрание за периода 17 – 19 април 2024, а именно – проект на Решение за предсрочно прекратяване на мандата на Станимир Боянов Михайлов като управител на Националната здравноосигурителна каса. Проектът не е предварително включен в програмата Народното събрание за пленарните заседания през седмицата 17.01-19.04.2024 г. Видно от стенограмата на заседанието предложението е

гласувано от общо 180 народни представители: за 122, против 8, въздържали се 50, като предложението е прието.¹

Към проекта за решение няма писмени мотиви предвид основанието за предсрочно прекратяване на мандата – изявление на управителя Станимир Боянов Михайлов за подаване на оставка, заведено в деловодството на 49-то НС на 01.12.2023г.

В последвалия дебат в пленарна зала се представя доказателство, че към момента на разискванията и преди вземане на решение от НС изявлението за подаване на оставка е оттеглено от управителя на НЗОК и се прави процедурно предложение до председателя на НС, който ръководи заседанието, да се прекратят разискванията и да не се приема решение по проекта на решение поради отпадане на предмета му – оттегляне на оставката от страна на управителя на НЗОК. Процедурното предложение за прекратяване на разискванията по точката и нейното отпадане е подложено на гласуване. Гласуват общо 192 народни представители: за 68, против 121, въздържали се 3, като предложението не е прието². Въпреки представените доказателства и направено процедурно предложение, в условията на липса на изявление за оставка по смисъла на чл.19, ал.4, т.5 от ЗЗО, тъй като изявлението е оттеглено, Народното събрание взема решение на посоченото правно основание за предсрочно прекратяване на мандата на управителя на НЗОК.

По време на разискванията се поставя въпрос за авторството на подаденото в писмена форма изявление за оттегляне на подадената оставка от управителя на НЗОК. След направено процедурно предложение, управителят на НЗОК г-н Станимир Михайлов е допуснат до пленарна зала, видно от стенограмата. Въпреки че управителят е допуснат до пленарна зала, председателят на Народното събрание отказва по предложение на народен представител да му даде думата да потвърди авторството на подадената оставка и да изрази пряко волята си пред органа, който предстои да вземе решение за прекратяване на предсрочно на мандата му.

В проведеното гласуване по проекта на решение участват 168 народни представители: за 115, против 53, въздържали се няма. Решението е прието. При процедура по прегласуване участват 172 народни представители: за 116, против 56, въздържали се няма. Решението за предсрочно прекратяване на мандата на управителя на НЗОК е прието на основание чл. 84, т. 8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 19, ал. 4, т. 5 от ЗЗО.

¹ Стенограма - ЧЕТИРИДЕСЕТ И ДЕВЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ, СТО И ПЕТНАДЕСЕТО ЗАСЕДАНИЕ, София, сряда, 17 април 2024 - <https://www.parliament.bg/bg/plenaryst/ns/55/ID/10889>;

² Пак там.

2. Установяване на противоречие с принципа на правовата държава (чл. 4, ал. 1 КРБ)

Принципът на правовата държава е основен в конституционно ограниченото управление, тъй като се прилага за всички публични институции (Решение №12 от 13.10.2016 г. по к. д. №13/2015 г.). Основният закон в чл. 4, ал. 1 постановява, че Република България е правова държава, която се управлява според Конституцията и законите на страната. Конституционният съд има трайно установена практика, според която приема, че принципът за правовата държава детерминира и пряко засяга упражняването на публичната власт от всички държавни органи, включително и от законодателя, при осъществяването на неговата дейност, в т.ч. и с оглед решенията, които взема (Решение № 10 от 2009 г. по к. д. № 12 от 2009 г.).

От особено значение за настоящото дело е позицията на КС относно упражняването на конституционен контрол върху решенията на Народното събрание. КС приема, „*че преценката за съответствие на акт на Народното събрание с принципа на правовата държава не може да бъде ограничена единствено и само до съобразяването му с Конституцията, като се пренебрегне съответствието му с общата законова рамка. Решенията на парламента трябва да бъдат съобразени и с приетите от него закони, защото правова държава означава упражняване на държавна власт на основата на Конституцията и в рамките на закони, които материално и формално ѝ съответстват (Решение № 9 от 2016 г. по к. д. № 8 от 2016 г.).*“

КС поддържа, че законосъобразното осъществяване на държавното управление е важен конституционен принцип, съобразяването с който го прави предвидимо за всички останали правни субекти, а това е важна предпоставка за реализиране на правната сигурност като основен компонент на принципа на правовата държава (Решение № 3 от 2017 г. по к. д. № 11 от 2016 г.). Този подход на КС, с който се гарантира законността в упражняването на държавните функции и правомощия е основен елемент от принципа на правовата държава „във формален смисъл“: това е държава на правната сигурност, където съдържанието на правния ред е ясно и недвусмислено определено и функционират механизми и институции, които гарантират спазването на правните предписания. В тази рамка класически компонент на правовата държава е принципът на законността: всички носители на държавна власт в държавата трябва да се подчиняват на действащото право. Спазването му гарантира недопускането на произвол в държавата. Свързано със законосъобразността на държавните дейности е изискването за тяхната предвидимост, последица от което е правната сигурност. Правовата държава означава еднакво подчиняване на всички правни субекти на правото. Следователно законът трябва да е в състояние да ръководи поведението на всеки (Решение № 3 от 2014 г. по к. д. № 10 от 2013 г., Решение № 12 от 2016 г. по к. д. № 13 от 2015 г., Решение № 8 от 2017 г. по к. д. № 1 от 2017 г., Решение № 8 от 2020 г. по к. д. № 14 от 2019

г. и др.). В противен случай възниква рискът сериозно да се затрудни правоприлагането и изпълнението на закона (Решение № 13 от 2021 г. по к. д. № 12 от 2021 г.).

При осъществяването на преценката относно конституционността на решенията на НС, Конституционният съд не е ограничен само до преценка за това дали е спазена конституционната процедура за приемане на съответното решение, но следва да осъществи контрол и относно спазването на императивни законови норми като елемент от принципа на законност в правовата държава (Решение № 8 от 2022 г. по к. д. № 4 от 2022 г.; Решение № 5 от 22.06.2023 г. по к.д. №5 / 2023 г.). По-специално, когато НС приема решение, с което упражнява своя конституционно предвидена конститутивна функция по избор или предсрочно прекратяване на мандата на орган на управление на независим публичен орган, то също трябва да е съобразено с принципа на правовата държава в различните негови аспекти (правна сигурност, законност, прозрачност, предвидимост, надеждност на процеса). Това производство не може да се провежда самоцелно, произволно, внезапно и немотивирано, в нарушение на изрични и императивни законови норми.

В конкретния случай приемането на атакуваното решение за предсрочно прекратяване на мандата на управителя на НЗОК **е в нарушение на тези изисквания.**

Установяването на противоречие на атакуваното решение с принципа на правовата държава предполага и преценка на съответствието с императивните норми на закона. Освобождаването на управителя на НЗОК с атакуваното решение на Народното събрание по своята същност представлява прекратяване на мандата му, което сериозно накърнява независимостта на органа като орган на осъществяване на достъп до медицинска помощ, гарантиран от Основния закон по смисъла на чл.52, ал.1 и ал.2 от КРБ, тъй като независимостта на НЗОК е неразривно свързана с независимостта на органите ѝ на управление в рамките на определените им от закона рамки на техните правомощия.

Поначало изискването за добро функциониране на държавата и осъществяване на властите изисква запазване на правомощията за пълен мандат, т. е. за целия определен предварително период от време, но е предвидено и предсрочното прекратяване на персоналният мандат. Въпросът е за пределите на това изключение от общото положение и дали изброяването на основанията за предсрочно прекратяване е изчерпателно или от систематическото единство на разпоредби и същността на мандатното правоотношение и логиката на уредбата биха могли да се извлекат и други основания. Няма съмнение, че за да има предсрочно прекратяване на персонален мандат, трябва да са налице определени обстоятелства, настъпили след неговото възникване, и тези обстоятелства да са посочени като юридически факт за прекратяването изрично от Конституцията или от закон, основан на нея (изрични основания). В случая това са разпоредбите на чл.19, ал.4 от ЗЗО.

Относно индивидуалния мандат е прието, че произволно въвн от основанията, които можем да извлечем от Конституцията, респ. определения от нея закон, мандатните членове на държавния орган не могат да бъдат уволнявани, съкращавани и отстранявани под никаква

форма и под никакъв предлог (РЕШЕНИЕ № 13 ОТ 15 ДЕКЕМВРИ 2010 Г. ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 12 ОТ 2010 Г.). Необходимо е изрично посочване на основанията за предсрочно прекратяване на мандата и Конституцията или закона. Когато мандатността е установена от закона и той дава уредбата на срока на мандата, прекратяването ще стане на основанията, посочени в закона. Въпросът за предсрочно прекратяване на мандат е обсъждан от Конституционния съд. Констатира се зависимост на срока на мандата от предоставените на държавния орган правомощия и връзката между тях (Решение № 3 от 1992 г., к.д. № 30 от 1991 г.). Няма съмнение, че индивидуалните мандати могат да се прекратяват предсрочно на изрично посочени основания. Това са установени обективни факти или оставка. Възникването на тези обстоятелства (правопрекратаващи основания) води до едни и същи последици - прекратяване на мандата, независимо от органа, който е оправомощен да прекрати мандата - Решение № 10 от 1999 г., к.д. № 36 от 1998 г.

Правовата държава предполага управлението на Република България да се извършва според Конституцията и законите на страната (чл. 4, ал. 1, изр. 2 от Конституцията). Правната природа на решенията на Народното събрание не допуска те да противоречат както на Конституцията, така и на закона. Обратното би означавало Народното събрание към момента на приемането на съответното решение да не е обвързано от действащ закон. Поради това, след като е приело със Закона за здравното осигуряване, че управителят на Националната здравноосигурителна каса е със срочен индивидуален мандат, то предсрочното му прекратяване от Народното събрание може да стане единствено на посочените в закона основания, което е гаранция за запазване независимостта на органа (Решение № 13 от 2010 г. по к.д. № 12 от 2010 г.; РЕШЕНИЕ № 15 ОТ 19 ДЕКЕМВРИ 2013 Г. ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 19 ОТ 2013 Г.).

Ведно с конституционните принципи и ценности предвидените в закона прекратителни основания формират правната рамка, в която трябва да се вмести свободата на Народното събрание да взема решения за прекратяване на пълномощията на председателя на Сметната палата. Концепцията за **лимитирана дискреция** на всеки, на когото суверенът е възложил упражняването на държавната власт, включително на парламента, не противоречи на демокрацията и на принципа на правовата държава в едно демократично общество под върховенството на правото (Решение № 5 от 22.06.2023 г. по к.д. №5 / 2023 г.).

В случая решението за предсрочно прекратяване на мандата на управителя на Националната здравноосигурителна каса като ръководител на институция по чл. 84, т. 8 от Конституцията трябва да бъде съобразено и с основанията, предвидени в закона. Мандатът се предоставя на този орган в публичен интерес и незаконосъобразното му прекратяване не би било само формално нарушение на Конституцията и на закона, а съдържателно би накърнило този публичен интерес (РЕШЕНИЕ № 15 ОТ 19 ДЕКЕМВРИ 2013 Г. ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 19 ОТ 2013 Г.).

Видно от стенограмата от заседанието на Народното събрание на 17 април 2024г. изявлението за оставка от страна на управителя на НЗОК е оттеглено и заведено в деловодството на Народното събрание преди вземане на решение по съответната точка. Видно от разискванията в хода на разглеждане на точката народните представители и ръководещият заседанието председател на НС са били наясно с факта, че оставката е оттеглена. Оставката е лично изявление на физическото лице, което заема съответната длъжност на орган на управление, и като такова подлежи на оттегляне с лично изявление на същото лице. КРБ и ЗЗО не предвиждат специална форма за подаване и оттегляне на оставката. В случая изявлението е обективирано в писмена форма, която гарантира доказване на неговото съдържание. В хода на разискванията е изразено съмнение дали оттеглянето е извършено от управителя на НЗОК като автор, като след направено процедурно предложение същият е допуснат до пленарна зала, видно от стенограмата. Въпреки че управителят е допуснат до пленарна зала, председателят на Народното събрание отказва по предложение на народен представител да му даде думата да потвърди авторството на подадената оставка. Не е необходимо да се прави подобно изявление при липса на каквито и да е факти и обстоятелства в подкрепа на твърдението за неистинност на изявлението за оставка.

Във всички случаи при оттегляне на оставката преди момента на вземане на решение от Народното събрание фактическият състав на чл.19, ал.4, т.5 от ЗЗО не е изпълнен. Нито ЗЗО, нито Основният закон, предвиждат преклузивен срок, до който може да се оттегли изявлението за оставка. Единственото изискване е оттеглянето да не е по – късно от вземане на решението по нея от Народното събрание, да произхожда от същото лице и да не носи порок, който да прави изявлението недействително. В практиката оттеглянето на депозираните оставки е често срещано като изявление с правно значение. Налице е практика вносителят на оставката да потвърди своето изявление като елемент на правна сигурност при гласуването ѝ от Народното събрание. Като вид изявление оставката е уредена и на конституционно равнище – Решение № 2 от 30.01.2018г. по конституционно дело № 8 от 2017г. Както е посочено и в мотивите на Тълкувателно решение № 14 от 18.12.2013 г. по к. д. № 17 от 2013 г., при подаването на оставка следва да се установи, „че народният представител по своя воля е изявил ясно желание неговият мандат да бъде прекратен“, като мотивите за оставката са без значение. Когато Народното събрание установи, че оставката е действителна, то е задължено да прекрати пълномощията на съответния орган на държавно управление (Решение № 2 от 30.01.2018г. по конституционно дело № 8 от 2017г.). При липса на воля за прекратяване на мандата при оттегляне на оставката, *per argumentum a contrario* според практиката на КС, не е налице предмет на произнасяне от страна на НС.

Вземането на решението за предсрочно прекратяване на мандата на орган на държавна управление е съвкупност от фактически и правни действия, които включват представяне на изявлението за оставка пред НС, разпореждане от страна на председателя на Народното събрание относно нейната допустимост предвид правомощията на НС, включване на точката в дневния ред на пленарното заседание, провеждане на разисквания и

вземане на решение. Крайната фаза на това законодателно производство е вземането на решението. Ако преди този момент оставката е оттеглена решението се явява противоконституционно поради липсата на предмет и съответното нарушение на принципа на правовата държава и на производния на законността. Парламентарната процедура по приемане на оставка е установена в интерес на подалото я лице, поради което продължаването ѝ е обвързано с неговата последна свободно изразена воля (Решение № 2 от 30.01.2018г. по конституционно дело № 8 от 2017г.). В цитираното Решение на КС се разглежда случая на оттегляне на оставката след постановяване на решението от НС за прекратяване на мандата. От мотивите на КС следва, че фактът на оттегляне на оставката преди приемане на акт по нея еднозначно води до отпадане на основанието за приемане на решение от НС. Общ принцип на гражданското (чл.233 от ГПК) и административното производство и правораздаване (чл.56 и чл.159 от АПК) е, че оттеглянето на искането води до прекратяване на производството поради липса на предмет, ако оттеглянето е направено до произнасяне от страна на административния орган или на съда.

При наличие на последна воля по оттегляне на оставката от страна на органа на държавно управление, което е достигнало до Народното събрание преди вземане на решение, Народното събрание има законосъобразната възможност единствено да прекрати разискванията по точката и да не вземе решение или да вземе решение, с което да отхвърли проекта на решение. Единственото противоконституционно решение като подход е да се вземе решение за потвърждаване на несъществуващата оставка.

В заключение, Решението е постановено при явно нарушение на принципите на правовата държава и производния принцип на законността по чл.4, ал.1 от КРБ.

3. Установяване на противоречие с принципа на разделение на властите (чл.8 КРБ)

Мандатът на орган на държавно управление съставлява предоставено от закон правомощие да извършва дейност на държавна власт със съдържание и срок, определени в Конституцията или в закон. Управителят на НЗОК е основния и постоянен орган на оперативно управление и представителство на институцията. Неговите правомощия са определени в ЗЗО. НЗОК има специфичен статут като публичен субект, тъй като е натоварена по силата на чл.52, ал.2 от КРБ и ЗЗО с управлението на личните и колективни здравноосигурителни вноски. Това е причината да е налице самостоятелен закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса. Нейният статут бележи повишена степен на независимост от органите, както на изпълнителната, така и на законодателната власт. Законът гарантира и невъзможността на други органи да се намесват в нейната дейност, като основен принцип е самоуправлението при разходване на средствата, набрани от здравноосигурителни вноски. Това е проведено в Закона за здравното осигуряване. НЗОК е субект на публичното право, който по силата на Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) е

натоварен да осъществява дейността по задължителното здравно осигуряване чрез управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за закупуване на здравни дейности (чл.2, ал.1 от ЗЗО). Основен принцип на здравноосигурителната система по смисъла на чл.52, ал.2 от КРБ и чл.5, т.7 от ЗЗО е самоуправлението на НЗОК. В този смисъл структурата на основния орган на управление на НЗОК Надзорният съвет мнозинство имат представители на организации на работодателите, работниците и служителите и пациентите (чл.6, ал.3, т.1 във връзка с чл.13, ал.1 от ЗЗО). Управителят на НЗОК е основен орган на управление на НЗОК (чл.6, ал.2, т.2 във връзка с чл.19, ал.7 от ЗЗО), като Народното събрание има строго ограничени от закона правомощия по намеса в неговата дейност чрез избора, съответно освобождаването му с решения на НС (чл.19, ал.1 и ал.4 от ЗЗО). Непрекъснатостта като принцип в дейността на НЗОК е свързана с ефективността на управлението, което изисква работещи институции като гаранция за функциониране на държавата. Този принцип осигурява приемственост и стабилност на НЗОК и на нейното ръководство. Непрекъснатостта се отнася до самото съществуване и функциониране на държавния орган, докато мандатът представлява предоставяне на правна възможност да се осъществяват конкретни държавни функции за определено време (Решение № 5 от 22.06.2023 г. по к.д. №5 / 2023 г.). Народното събрание като орган на законодателната власт е ограничено при вземане на решения на предсрочно прекратяване на мандата на управителя на НЗОК с наличието на законно основание по чл.19, ал.4 от ЗЗО.

Вземането на Решение за предсрочно прекратяване на мандата на управителя на НЗОК при липса на правно основание за това е недопустима намеса на законодателната власт в управлението на публичния здравноосигурителен фонд. Налице е противоконституционно засягане на мандатността на орган от системата на изпълнителната власт с публично начало в управлението от страна на законодателната власт.

Мандатността е въведена в Конституцията и е относима за законодателната, изпълнителната и съдебната власт за осъществяване на предоставените властнически правомощия по изпълнение на държавната политика в определена област на обществените отношения. Мандатността е механизъм, установен от Конституцията или от закон, за демократично конституиране, устройство и функциониране на държавните органи чрез предоставянето им на определени правомощия за определен период от време. Това е способ за отразяване на политическата воля на народа (суверена) при конституирането им и осъществяването на тази воля. Затова мандатността се определя като защитен механизъм на демокрацията. Тя гарантира последователност и приемственост в държавните структури и тяхната дейност. В същото време тя е и юридическа гаранция за независимост на мандатния орган при осъществяване на предоставените му правомощия за определения срок. Чрез мандатността се цели стабилност и ефективно функциониране на държавните органи и институции (Решение № 13 от 2010 г. по к.д. № 12 от 2010 г.). При тълкуване на разпоредбите на Конституцията и на законите относно мандата трябва да се извлича съдържанието им, като се съобразяват всички принципи, отразяващи правовия характер на държавата. Това се отнася и до случаите, когато се осъществяват специфични функции.

Следва да се отчита принципът на изборност и на разделението на властите (чл. 8 от Конституцията), да се вземат предвид и принципите, заложи в конституционната уредба на различните власти, и изискването за обновяване на състава на определен държавен орган - (Решение № 13 от 2010 г. по к.д. № 12 от 2010 г.). Мандатността е основен принцип на конституирането и функционирането на органи на публичната власт, което е съобразено с разделението на властите.

С настоящето Решение от 17 април 2024г. Народното събрание като упражнява правомощие без правно основание за това по смисъла на ЗЗО се намесва недопустимо в дейността на органите на управление на НЗОК, което е в противоречие с принципа за разделение на властите.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С оглед на изложеното, молим да обявите Решение на Народното събрание за предсрочно прекратяване на мандата на Станимир Боянов Михайлов като управител на Националната здравноосигурителна каса, прието от 49-ото Народно събрание на 17 април 2024 г. и обнародвано в ДВ бр. 35/2024 г. в неговата цялост за противоконституционно поради противоречие с принципа на правовата държава и на законността (чл. 4, ал. 1 КРБ) и нарушаване на принципа за разделение на властите (чл. 8 КРБ).

С уважение,

Алиш Василев

Кирил Петков

Васил Панков

Антоний Антониев

Никола Мичев

Николай Демев

Христо Иванов

Жанна Селена Боршова 1
Тамара Седатова

Венерия Негова-Андова,

Венко Сабунелс;

Модина Маша

Мадина Уфгарова

Борислав Бонатов

Васил Стефанов

Гюю Гюев

Настимир Атанов

Андрей Цехов

Йордан Терзиев

Деница Симеонова

Усерен Митев

Усерен Ареджидов

Михаил Камбаров

Борис Рамисов

Георги Стамов

Росица Востринова

Христо Даскалов

Росица Данцова

Ваня Велюва

Зорница Башишкова

Александр Дундук Сундук
Алеер Боманков
Анаас Салков
Маттон Теикос

Уваров М. И. д. д.

Рагослав Ридарски
Кеер Коов
Свилен Тростанов
Зимитов Кайренов

Иван Белков
Стойан Георгиев
Василианов Павел
Любен Уланов

Мариан Марианов
Стефан Николова
Горан Михалев

Жеко Иванков

Евразия Пандова

Милемирис Славенко

Христо Петров

Кривошумин
Иван Уланов

Handwritten text: "Handwritten text" (likely a signature or name)